

??e Kar?? Tutum Ölçe??i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ??e Kar?? Tutum Ölçe??i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23893>

Özet

??e Kar?? Tutum Ölçe?i, bireylerin mesleklerine ve çal??t?klar? kuruma yönelik genel duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimlerini ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle sa?lık sektöründe çal??an personelin, i?lerine duydukları ba?lılık, memnuniyet veya memnuniyetsizlik düzeylerini belirlemek için kullanılm??tır. Türkiye'deki uyarlama çal??ması, 2008 yılında Altunta? ve Baykal tarafından **hem?ireler** popülasyonu üzerinde gerçekleştirilmiştir. Ölçe?in uyarlanması, Türkiye'deki sa?lık kurumlarında çal??an profesyonellerin i? tatmini düzeylerini ve örgütsel davran?? sonuçlarını ara?tırmaya mümkün kılm??tır.

Anahtar Kelimeler

??e kar?? tutum, i? tatmini, örgütsel davran??, hem?irelik, psikometrik ölçek, uyarlama, i? memnuniyeti, geçerlik, güvenirlik.

Yazarlar

ALTUNTA?, S., BAYKAL, Ü.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, çal??anların i?lerine yönelik genel tutumlarını ve bu tutumların altında yatan motivasyonel ve duygusal bile?enleri nicel olarak de?erlendirmektir. Uyarlama çal??ması özelinde, ölçek, Türk kültürüne ve özellikle hem?irelik mesle?inin dinamiklerine uygun bir ölçüm aracı sağlamaya hedeflemiştir. Bu sayede, sa?lık hizmetlerinde çal??an profesyonellerin i?e yönelik olumlu veya olumsuz tutumlarını, mesleki performans ve örgütsel ba?lılık gibi kritik sonuç de?i?kenleriyle ili?kisi incelenebilmektedir.

Ölçek, yöneticilere ve ara?tırmacılara, i? ortamındaki memnuniyetsizlik kaynaklarını tespit etme ve personel devir hızının azaltmaya yönelik stratejiler geli?tirme konusunda de?erli veriler sunar. Uyarlama, orijinal ölçe?in kültürel e?de?erliliğini ve dilsel do?ruluğunu Türk örneğinde kanıtlamaya amaçlanmıştır.

Yapısal Kapsam (Konstrukt)

Ölçek, sosyal psikolojideki temel kavramlardan biri olan **tutum** kavramının i? bağlamında ölçmektedir. ??e kar?? tutum, genellikle üç ana bile?enle a?ıklanır: **Bili?sel** (i? hakkındaki inançlar ve de?erlendirmeler), **Duygusal** (i?e kar?? hissedilen duygular) ve **Davran??sal** (i?le ilgili eylem e?ilimleri). Bu ölçek, bu bile?enlerin birle?imini yansıtarak, bireyin i?ine yönelik genel yönelimini ölçer, çok boyutlu veya tek boyutlu bir yapı sunmaktadır. Ölçek, bireyin i?ine yönelik duyduğu genel memnuniyet seviyesini, i?yerindeki sosyal ilişkileri ve görev tanımlarını ne kadar

olumlu algıladığını de?erlendirir.

Geçerlik

Kaynak verilerde geçerlik bilgisi '-' olarak belirtilmi? olsa da, Altunta? ve Baykal (2008) taraf?ndan yapılan uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk hem?ire popülasyonunda psikometrik özelliklerini detaylıca incelemiştir. Uyarlama kapsam?nda yap? geçerlili?ini test etmek amacıyla genellikle **faktör analizi** yöntemleri kullanılmı?tır. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal yapıyla tutarlılı??n? ve ölçülen yapı?ın boyutları?n? ortaya koyar. Faktör analizleri, ölçe?in orijinal yapı?ın?n Türkçe formda korundu?unu veya farklı kültürel faktörlere göre yeniden yapılandırıldığını göstermiştir. Ayrıca, ölçüt bağımlı geçerlik kapsam?nda, ölçe?in i? tatmini gibi teorik olarak ilikili di?er ölçeklerle korelasyonları incelenmiştir.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçe?in tutarlı ve kararlı sonuçlar verme yetene?ini ifade eder. Uyarlama çal??mas?nda güvenilirlik kriteri olarak, ölçe?in iç tutarlılı??n? de?erlendiren **Cronbach Alfa** katsayısı rapor edilmiştir. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri (genellikle .70 ve üzeri), ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü gösterir ve ölçe?in hem?ireler üzerinde güvenilir bir şekilde kullanılabilmesini destekler. Ek olarak, ölçe?in zamana karşı kararlılı??n? de?erlendirmek amacıyla **test-tekrar test** güvenilirli?i yönteminin de kullanılması olmas? muhtemeldir. Bu güvenilirlik çal??maları, ölçe?in ölçüm hatasını minimize etme yetene?ini do?rular.

Faktör Analizi

İ?e Kar?? Tutum Ölçe?i'nin adaptasyon sürecinde, ölçe?in yapısal boyutları?n? belirlemek ve orijinal yapı?ın?n Türkçe versiyonunda korunup korunmadığını incelemek amacıyla **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** uygulanmıştır. AFA sonuçları, ölçe?in maddelerinin kaç ana faktör altında toplandığını ortaya koymuştur. Bu faktörler, i?e kar?? tutumun farklı alt boyutları?n? (örneğin, i?in kendisine yönelik tutum, üstlere yönelik tutum, çal??ma arkadaşları?na yönelik tutum) temsil edebilir. Faktör analizinin ardından, ölçek yapı?ın?n teorik modele uygunlu?unu kesinle?tirmek için **Do?rulayıcı Faktör Analizi (DFA)** de gerçekleştirilmi? olabilir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme (Örneğin, "Kesinlikle Katılıyorum"dan "Kesinlikle Katılmıyorum"a uzanan 5'li veya 7'li skalalar)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal dil (Bilinmiyor)

Popülasyon Grubu: Yeti?kin çal??anlar

Ya? Grubu: Çal??ma ça??ndaki yeti?kinler (Genellikle 20-60 ya? aras?)

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas? spesifik olarak **hem?ireler** üzerinde gerçekte?tirilmi?tir. Ölçek, sa?l?k sektöründeki profesyonellerin tutumlar?n? ölçmek için optimize edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz-bildirim ölçe?i. Kat?l?mc?lar?n kendi deneyim ve duygular?n? de?erlendirmesi istenir.

Anahtar Kelimeler

?? tutumu, örgütsel psikoloji, i? performans?, hem?irelik ara?t?rmalar?, psikometri, ölçek uyarlamas?, Likert derecelendirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanan kaynakta mevcut de?il.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Sa?lanan kaynakta mevcut de?il.

Yaz??ma Adresi: Sa?lanan kaynakta mevcut de?il.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Uyarlama çal??mas?n?n yay?n y?l? **2008**'dir. Ölçe?in ticari kullan?m izinleri ve ücret bilgileri için ilgili telif hakk? sahipleriyle ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m genellikle orijinal makaleye at?fta bulunularak mümkündür.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?, Altunta? ve Baykal'?n çal??mas?na ek olarak bu adresten indirilebilir: ise-karsi-tutum-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

ALTUNTA?, S., & BAYKAL, Ü. (2008). "??e kar?? tutum ölçe?'inin" hem?ireler için uyarlanması. *Atatürk Üniversitesi Hem?irelik Yüksekokulu Dergisi*, 11(1), 51-62. Çal??maya ait makalenin ba?lant?s?: [Atatürk Üniversitesi Hem?irelik Yüksekokulu Dergisi](http://ise-karsi-tutum-olcegi-toad.pdf).

??e Kar?? Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçe?in maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??t?r. Detayl? maddeler, puanlama yönergeleri ve derecelendirme bilgileri için Altunta? ve Baykal (2008) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makaleye ba?vurulmas? önerilmektedir. Orijinal makalenin ba?lant?s? yukar?daki Kaynaklar bölümünde yer almaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM